

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

Zmozsna Goszpá Vogszka.

POBOZSEN MESZECSEN LISZT

Reditel: **BASSA IVAN** plebános vu Bogojni.

Vszebina.

[bi]: Miloscse szi puna	193
Disc.: Lepota preszv. Szrcá	196
Po Ant Obl. z B.: Krscesánszka mati	200
Discipulus: Pot Krizsa — pot v nebesza	204
— : Szv. Metod	207
Disc.: Marija	210
P. : Dvá kepa	215
S. I.: Cveki v dveraj	218
Disc.: Ali szte molili?	219

Drobis — opomba.

Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo sznopiesov, naj mi naznani! Vsza piszma k meni, vu stamparijo nikaj!

Ki scsé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki meszec.

Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli, naednok plácsajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga kl(szamosztanaostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSEN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN
PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vszaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szí puna.

Pohájanje bl. D.^{ne} Marie pri Oszébeti nam je nájlepsa példa kak sze naj oponásamo vu družstvi drüghih lüdh.

Kak ponizna devica, csi li mati bozsa, je ne csákala, ka bi Oszébeta k njoj prisla, nego je sla ona száma prvo k Oszébeti brezi toga, ka bi njoj prle glásze posilala. Z

toga szi naj példo vzemejo vszi, ki sze ogiblejo roda, ali prijátla, ár je on zse dugo ne pri njih bio, ki ga pohoditi nescsejo, zakaj on ne pride k njim. Med rodom ino postenim prijatlom je vsászi pohájanje potrebno, ár sze z njim potrdi vezálje opesane lúbéznosztí i postúvanja.

Pa zakaj je sla bl. D. Marija? Vszakojacski szveti namen, pobozen nácsin je mogeo biti, steri je Mario z domacsije na tühinszko pelao.

Szvet sze návadno z radovednosztí, z segavosztí, na szvoj haszek pohája. Szebi iscse császt i diko vnogi, záto sze ide kázat drúgim. Ne tak bl. D. Maria! Njo je nájsisztese nakanenje vodilo na pohájanje szorodnice.

Jáki i pobozeni lúdje szo med drúzstvom túdi jákosztí puni, pa to vidimo pri bl. D. Mariji túdi. Sla je, naj bi mela priliko vöpovedati szvoje veszélje, szvojo zahválnoszt Bogi za njegovo dobroto pred onov, stera zná njéno szkrivnoszt. Sla je k Ozsébeti, naj bi njoj na pomocs bila ino bi potrdila lúbav med njöv i szebov, kak sze dosztája túdi nam z nasimi prijátli.

Pobozenoszt je ne zrok, ka bi sze pred szvetom, pred onimi stere lúbiti moremo, szkrivali ino sze lúdih ogibali. Ne iscsmo drúzstev, nego, csi je potrebno, hodmo túdi vu drúzstvo radi zvün drúzstev razvúzdanosztí, naj raszté vu nami császt i postúvanje blizsnjega.

Taksa pohájanja, stera szo ne grehsna, nego szo z lúbéznosztí blizsnjega, na pomocs betezsnikov, na tolászbo tuzsnih, na obrambo szlabih, na veszélje szíromákov i na drúge szpodobne nácsine, taksa pohájanja szv. maticérkev preporácsa ino je med telovna dela milosztivnosztí racsuna.

Pobozena dúsa rada obrné vesz szvoj csasz na dobro, za to sze rada ogible, na kelko je mogocsa, vszaksega drúzstva, stero ne ima drúgoga námena, kak szamo csasz krátíli, nego csi zná za drúzstvo, stero njoj je na düseven haszek, tam sze rada zdrzsáva. Jákoszt sze rada poiscse z jákosztjov — vu drúgom pa ne ima veszélja.

Tákسا drúzstva, stera szo grehsna, ali na greh pe-
 laio, szo prepovadana. Jáki cslovek sze táksih ogible. Taksa
 'era níksega düsevnoga haszka ne prineszéjo, csi szo
 'a, jákosztí pun cslovek szamo trpi, csi sze
 noti nemre pa szvojo znotrasnjo nezadovol-
 k trplenje — Bogi darúje.

Szváci szo razmeli to, kak more cslovek z nájmen-sega i nájmenje vrednoga dela szebi i blizsnjemi düse-ven haszek napraviti.

Csi bi njé naszledüvali ino bi nasa pohájanja z nji-hovim dühom napunili, kelko haszka bi szi lahko nap-ravili z pohájanja vnogoga, z sterim drugim scsémo pos-tüvánje szkázati!

Vnogo neduzsnoga veszélja je v tom, csi sze sto navcsi drüge pohájajocs szebi i njemi na haszek biti. Ki tak dela, onoga szrcé je nej prázno, kda od pohoda domo ide, nego je puno szvétoga veszélja i pobožsnoga okrep-csanja.

Naszledüj záto tüdi vu tvojem pohájanji bl. D. Ma-rijó. Redko povrzsi szvoj tihi, miren sztán, nego csi ga povrzses, te jáki i pobožsni lüdjé naj bodo tvoji prijátli.

Tak glédaj, naj vu vszako tvoje pohájanje bo kaj notrizmesanoga, ka de Bogi na császt, tebi i blizsnjemi pa na düseven haszek — naj ona, stera za lüdih volo delas, tüdi Bogi na császt obrnés. (bi.)

Neizmerna lepota preszvétoga Szrca Jezusovoga.

2. Naj bole verno Szrcé.

Lepota vszakoga szrca szo njegove jákoszti. Kem vecs krscsánszki jákoszti ma stero koli szrce i v kelko veksoj popolnoszti szí jih je pridobilo, tem bolse sze szme imenüvati. I ravno zato je Szrce Jezusovo naj bolse Szrce, ar ma vsze jákoszti v najvéksoj popolnoszti.

Jákoszti pa szo szploh, kak je znáno, bozsanszke i djan-szke. Jakoszti, ki sze obrácsajo neposzredno na Boga szamoga, sze imenüjejo bozsanszke jákoszti, kak je: vera vüpanje i lübezen; stere pa zadevajo szpunjávánje bozse vole oziroma lüdi, szo djánszke jákoszti. Vu vszeh sze je Szrce Jezusovo odlikovalo.

Med bozsanszkimi jákosztmi je vera na prvom meszti; zakaj tridetinszko szpavicse je dolocsilo (VI. 8) »da zacsétek cslovecsega zvelicsanja, podlaga i korenina vsze pravicsnoszti je vera, »Brezi vere je nemogocse Bogi dopaszti« pise szv. apostol Paveo (Hebr. 11, 6) i Zvelicsiteo naravnoszt pravi »Sto ne verje bo pogüblen, -- je zse szojen »(Jan. 3, 18).

Venda pri Jezusi nemremo od vere govoriti tak, kak pri nasz lüdeh. Vera je naimre po recsah szv. Pavla

(Hebr. 11, 1) prepriscsanje od recsih, stere sze ne vidijo. Krisztus je pa vsze vido i vsze vidi, kakoli mamó lüdje vervati.

Nikodemusi je pravo: »Zaisztino, zaisztino ti povem, da ka známo, govorimo, i ka szmo vidili, szvedocsimo (Jan. 3, 11). Dele je pravo: »Steri je od nebész priseo, je csez vsze. I ka je vido i csüo, to szvedocsi (Jan. 3, 31. 32). Csi je teda Jezus na zemli Boga gledao, sze prav za prav nemre praviti, da je vervao vnjega.

Ali ar je Jezus zdrüzsevaeo bozso i cslovecso naturo v ednoj personi i je vecskrat szam bole pogled meo na cslovecso naturo ar je szamo le po szvojoj cslovecsoj naturi mogeo trpeti i odküpiti nasz, sze njem szme vtom poglédi tüdi pripiszati jákoszt szv. vere. Meo je, kak szv. Tomász Akvinszki vcsi, zaszlüzsenje verszko, zakaj vera ma vsze zaszlüzsenje v tom, da sze proosztovolno vklánja bozsoj recsi: pokorscsina vcsini, da je vera zaszlüzсна. Zato tüdi apostol Paveo naznanja namen szvojega velikoga trüda i apostolszkgoga dela z recsmih: »da bi bili veri pokorni vszi narodi« (Rim. 1, 5).

V tom obziru moremo tüdi praviti, da je büo Jezus rávno zoper vero od satana naj hüjse szküsan. Satan njemi je naravnoszt pravo: »Csi pred méne pokleknes i me molis, ti vsze to dám.« Satan, ki je Jezusa bár ne do dob roga poznao, je büo pripravleni vsza kralesztva dati, csi odpádne i k njemi prisztopi — njega moli. To sze zna da je to bilo pri Jezusi ne mogocse, ka pri szto i drüghih tak z lehka doszégne — odpad od vere! I rávno v tom nam je dokáz, kak jáko verno je bilo Szrce Jezusovo, i pa naj lepsi zgléd, kak sze moremo boriti v náj nevarneisi szkusnjávaj zoper szv. vero; naimre prav na krátko pa odlocsno szkrepkov recsjoj: Poberi sze satan, zakaj pizsano je itd«.

Ali od te sztráni ne miszlim dale opiszávati náj popolneise vernoszti Jezusovoga Szrcá liki od nikse drüge sztráni.

Jezusovo premilo Szrcé sze szme naimre tüdi zato imenüvati náj bole verno Szrcé, ár je nigda na zemli-tak lübiló tak iszkalo vero. Po vszój pravici szmémó trditi, da je nájvecskrát bilo preszveto Szrcé Jezusovo na zemli zsaljeno zavolo nevere poszlüsálcov; razveszéljeno je pa bilo vszígjár, gda je pri kom vero naislo, Zavolo nevere szo sze njemi farizeusje náj bole mrzili, í rávno za volo nevere jih je náj vecskrát i náj osztreise pokárao. I ár je njegovo káranje pri njih nikaj ne valálo, sze je britko jokao na Olszkoj gori, gda je so zádnojkrát v Jeruzsálem ár je tüdi z jokajocsim glászom szam naznano zrok szvojih vrocsi szkuz: ár naimre scse zdaj neszo steli »szpoznati« t. j. vervati. I miszlim da nam niksa recs nemre tak zsivo szvedocsiti kak te szkuzé, kak jáko je Jezusovo Szrcé lübiló szv. vero.

Z lüsztvom i z apostoli je Jezus záto bole prizaneszljivo govoró, ár szpoznáo bár njüvo dobro volo. Venda szo tüdi tej predosztakrát zsalili njegovo premilo Szrcé z szvojov szlabov vernosztjov, Jezus je radovolno prenásao mraz i vrocsino, zanicsevanje i ponizávanje, ne sze tozso: ali szlabo vernoszt je pa vecskrát na ocsi metao lüsztvi i apostolom.

Gda szo v ládji apostolje pred vihérom trepetali, je pravo: »Ka sze bojíte mále vere?« I scse gda je büo zádnojkrát pri njih pred szvojim vnébo idenjom — tak rekocs za szlovo — je kárao njih nevero i trdóbo njih szrca, da tisztim, stero szo vidli, da je sztano, neszo vervali (Mark. 16. 14). Dvéma vucseníkoma je na poti v Emausz na ocsi metao: »O vi neszpametni i késznoga szrca vervati vsze, ka szo govorili proroki« (Lük. 24, 25).

Poszebnó pa je pravo Petri, gda ga je navrh valovja dvojecsa nevarnoszt obsla: »Mále vere zakaj szí dvojúo?« (Mat. 14, 31.) I szv. Tomazsi je na ocsi metanje pravo: »Zdaj szí verváo, Tomázsz, ár szí me vido; blazseni szo steri nészo videli i szo vervali« (Jan. 20, 29).

Pa kelikokrát je tüdi lüsztvó káráo za volo nevere i v Nazareti sze je »csüdüvao nad njih nevero!« (Mark. 6, 6).

Poszebno jazsno nam pa kázse eta zgodba, keliko je valála v Jezusovih ocseh szveta vera.

Drügi dén po szpremenenji na gori Tabor je sztopó Jezus med vnozsino. Niksi moski iz med vnozsine sze priblizsa, poklekne pred njega i proszi: Vucsenik! proszim te, zgledni sze na mojega szina: ár je moj jedini. Szmilüj sze ga, ár je meszecszen i doszta trpi; zakaj mustasztoga düha má, i ge koli ga zgrábi, ga mecse i vlácsi, da sze peni i skríple zobmi; vecskrát ga vogen vrzse i vecskrát vodo, I szan proszo tvoje vucsenike naj ga izzszeno, pa ga neszo mogli.« Jezus pa je odgovoro i pravo: »O neveren i szpacseni rod! kak dugo bom privasz? i doklej vasz bom terpel? Pripelaj mi eszi szvojega szina.« I szo ga pripelali, i gda je priseo i Jezusa zagledno, ga je hüdi düh tak sztepeo, da je na tla szpadno i sze válaó i peno. Zdaj Jezus pita ocsó: »Keliko csasza je zse, da sze njemi tak godi?« Ócsa právi: »Od mladoszti. Ali csi kaj mores szmilüj sze nász i pomágaj nám!« Jezus právi: »Csi mores vervati! Vsze je mogocse vervajocsemi.« I zdaj zakricsi ocsa mládencov i szkuzami pravi: »Verjem o goszpod! Pomagaj mojoj neveri!«

I Józus sze popreto necsisztomi dühi i njemi je pravo: »Glühi nejmi düh! jaz ti zapovem oditi iz njega i ne hodi vecs vnjega!« I zakricsao je i ga szilno sztepeo i je so iz njega. Decsák je pa büó kak mrtev, da jih je doszta pravilo: »Mro je!« Jezus ga pa prime za roko, ga zdigne i ga zdravoga ocsi zrocsi.

Szledkar szo vucsenicje Jezusa szkrivoma pitali. »Zakaj neszmo mi mogli toga düha izgnati?« Jezus njim odgavori: Zavolo szvoje nevere. Zakaj zaisztino vam povem, csi mate vero kak gorcsicsno zerno, povejte toj gori: »Presztavi sze od tod tá!« i sze bo presztávila i nikaj vam nade nemogocse.

Krscsánszka mati.

Szvėti Gregor právi, ka je szrcé gonilna mocs cslovecsega zsvilenja. Nasa zselá kaj dobroga doszégnoti, eli szrcé na lagojega obrániti, je vszigdár glávni náigib násij djánj. Ka szí cslovik zselej, za tiszto te rad trpi pa sze scse vecskrát zataji, naj li doszégne, ka zselej. Csi je nase szrcé sz szvojimi zselámi obrnjeno k Bogi, te de gorécse za vsze dobro; csi pa zselej po szvejtí pa po njegovom dopadenji, te de szí njemi to tüdi v djánji kázalo. Lübézen more napuniti szrcé, stera lübézen sze naj pokázse v dobrom deli, v szmilenji do szvojega blizsnjega pa v vesztóm szpunjávánji vszej sztanovszkij duzsnoszti. Scsés znati, kakse je tvoje szrcé? Pogledni szvoje recsi pa szvoje oponásanje, szvoja dela pa szvoje molitvi, pa más pred szebov celo podobo szvojega notranjega csloveka. Zselé, miszli pa nagnjenja pridejo v szrcé, z szrcá pa pridejo v recsi pa v djánje. Za posvetno delo szí telko prizadevles, sze szkrbis za obleko; szrcé sze tí pa naj razvija kak divja rozsa v logi. Pri zsenszkaj je szrcé scse bole razvito. Sztvorjena je bila z mozsá, pa mozsévi naj bo pokorna v zákoni. Bog, ki je dáó vszakomi potreбно pomocs za njegov sztán, je zsenszki dáó szrcé, stero sze darüje za drüge. Kak sze trsz ovija okoli kolicsa, ka bi lezsi rászeo, cveo pa szád rodio, tak naj bo mozs opora szvojój zseni. Csi pa nema veszélja za zákon pa scsé obrániti devistvo po recsáj szv. Pavla, te sze pa odpovej sznehinnjemi venci pa meszenoj lübézni, ka sze tak zamore darüvati Krisztusi. Kak sze zsenszka darüje szvojój drzsini, tak sze darüje devojka

szvojemi zsenini, za sterim scsé hoditi v zatajüvånji, v szirmastvi pa v pokorscsini. Sz pokorov sze zacsne novi sztán.

»Poszlüsaj hcsi, pa glédaj, nagni szvoje vüho pa pozábi na szvoje lüsztvó pa na hizso szvojega ocsé. Meszto tvojega ocsé szo ti rojeni szinovje.« (Pp. 44. 11. 17.) Té recsi valájo tüdi vszaksoj sznehi, stera sztopi v zákon. Kak veszélo pa brezszykrbno je bilo prlé. Szkrb za zsvilenje pa za delo szta mela ocsa pa mati. Méрно szo tekla leta mladoszti, záto ka njoj je szvetilo szunce materine pa ocsine lübézni. Szvet sze njoj je vido tak lepi pa vabliv! Zdaj jo zové novo zsvilenje: »Pozábi na hizso szvojega ocsé.« Povrzse hizso, stera de njoj naszkori lücka, po szmrti roditelov njoj pa posztáne szkoro zevszema tüha, dobi novo imé po mozsévi, zacsne sze novo zsvilenje, pridejo szkrbi. Dozdaj njoj je bila pot na vsze sztánáni odprta, zaj sze je sztánovitno odlocsila, záto ka zákon, steroga szí je száma rada zvolila, jo zvézse na mozsá do szmrti. Jezus je pa dobro znao za vsze szkrbi pa tezsáve, stere má mati pa zsená, záto je tomí szvesztvi dáó vszo potrebno miloszt za novi sztán. »Meszto pa za dél vszo pobožnoszt. Naj oprávi szaksa szneha szpoved od celoga zsitka, naj doszta moli pa naj szí vecskrát miszli na nezmerno lübézen krizsanoga Bogá, ki na nikoga ne pozábi. Naj zse pred porokov naprávi oblübe, ka de v novom sztáni pobožsno pa Bogi dopadivo zsviela.

Naj bí vszaká divojka, gda sze scsé odlocsiti za zákon, pred ocsmi mela ete recsi: »Zmiszli szí na konec!« Csi szí ne zvoli dobro, nej mogocse vecs popraviti. Telovna lübézen miné, lepota, bogásztvo tüdi ne razveszeli szrcá za vszigdár, pa té more szírota delati britko pokoro szvoje zsive dnéve, more tocsiti grenke szkuzé za szvojo nepremislenoszt. Lejko vam povem níkelko znaménj, ge je zákon návadno neszrecsen, záto ga med temi okolscsinami naj niedna ne szklene. Csi sto sz szvojimi rodíteli

szlabo ravná, njé ponikoj má, scse cilo csi je bije, csi sto rad po krscmáj poszidávle cele noci, to szo znamenja neszrecse, stera v zákoni csáka. »Zmiszli szí na konec!« Leta hitro minejo, szkoro bos sztála pred szodbov, pa de Bog terjao odgovor od vszej tvojj domácsij. Zsivi od zacsétka tak, kak bos szí zselela na szmrtnoj poszteli. Kak zsalosztno szé pa navádno sznehé pripravljajo na zákonszki sztán! Escse vcsászi pri náj bosij zadisijo vnoge poszvetne szkrbi za obleko pa za dél vszo pobožnoszt. Naj oprávi szaksa szneha szpoved od celoga zsitka, naj doszta moli pa naj szí vecskrát miszli na nezmero lübézen krizsanoga Bogá, ki na nikoga ne pozábi. Naj zse pred porokov naprávi oblübe, ka de v novom sztáni pobožsno pa Bogi dopadivo zsivela.

Zsenszki sze sz porokov zacsinja novi sztán, novo zsvljenje. Kak sze delo zacsne, tak te ide dele, pa sze navádno tak tüdi dokoncsa. Szletkar je zse tesko kaj pobogsati, csi sze je sto zse szlaboga navado. Nájvéksega poména je záto, csi sze mláda zsenszka vcsaszik v zacsétki oprime réda pa dela v novom sztáni. Duzsnosztí zsené pa materé sztojijo v vnojj málij oprávkaj vértivanja pa v teskij delaj domá pa na poli. Pokecs je bila domá pri materi, szo mati meli szkrb za vérsztvo, zaj je pa száma zéla v roke. Csi scsé biti dobra vertinja, szí more vsza opravila pa dužsnosztí dobro razdeliti pa napraviti lepi réd v drzsini. Vszakse delo naj má szvoj doloceni csasz, gda sze more opraviti. Vszaka družsba má szvoje posztáve, szvoje segé, po sterij sze trbej ravnati, ka sze doszégne szvoj cio. Rávno tak je v drzsini, Prva posztáva domácse szrecse je pa lepi réd za zseno pa za vszo hizso. Kak náj sze navádjo deca redüj, csi nega nigdár réda pri hizsi? Zsena more szkrbeti, da sze zajtra právoga hipa sztáne pa sze lipo oprávjajo zajtrasnje molitvi pa drüga opravila. Zsena more szkrbeti, ka jed szeli v právon császi pride na-szto.

Pri sterój hizsi vertinja nema pa nevéj redüj, tam do ga scse ovi domácsi menje meli. Záto vszakomi deli szvoj csasz, pa vszeposzédi lepi réd. Za molitev pa za verszko zsvljenje tüdi more biti réd. Zakaj sze pri nesternij hizsaj csi duzse bole tá püscsajo zajtrasnje molitve, pa na mesztaj tüdi vecserásnje? Nej je právi zrok doszta dela, liki nerédnoszt materé, stera nema redü, pri hizsi. Vcsászi je, isztina, to nej mogocse. Pa pri lepon dnévnón rédi bi záto mogocse bilo fküp moliti. Rávno to valá tüdi za szvéto meso, za prejémanje szákramentov pa za drüge verszke pobožnoszti. Ge nega redü v hizsi, tam nega nigdár csasza za molitev pa za szvesztva, csi rávno ka je domá tüdi vsze szlabo oprávléno.

V zacsétki je, isztina, malo pretesko vsze v právi réd szpraviti. Zmiszli szí pa, ka sze toga, ka vszaki dén delas, hitro navádis. Kak nasz szlabe naváde vézsejo na grej, tak nasz dobre ojácsijo pa potrdijo v dobrom. Za zákonszki pár je záto prvo leto nájvéksega pomena. Naj sze naprávi vcsászi lepi réd za molitev pa za vsza domácsa oprávila. Zaprvíce to zlejka ide, pokes nega decé, pa je scse menje szkrbi pa menje dela. Csi sze zsená v zacsétki zákona navcsi redü, te ga szletkar tüdi lejko zdrzsávle, gda zse kak mati má nove krizse z dicov. Pa v zacsétki zákona zsená tüdi mozsá lejko navádi na lepi réd, ka zse szletkar nejde vecs brezi tezsáve. Premiszli záto dobro, zacsni odlocsno szvoj novi sztán pa novo zsvljenje, miszli goszto na konec, na poszkrágnjo vöro pa zsvi zse od prvoga dnéva máo tak, kak bos szí zselela na szmrtnoj poszteli. Réd de ti prinásao szrecso v tvojo hizso pa obilen szád za tvoje trüd.

Po Ant. Obl. z. B.

Pot krizsa — pot v nebesza.

Szveti Tomazs Kempcsan pravi: »Glej, v krizsi ob-
sztoji vsze, i nikse drüge poti ne vszivlenji, kak pot szve-
toga krizsa i vszakdenésnje zatajüvanje. Idi kama scses
krizs zmirom najdes. Nemres njemi vujti csi ides kama
ste, ar kama ides, neszes ga szeboj i ga zmirom pri szebi
najdes. Csi ga rad noszis, te on ponesze; csi ga pa no-
szis ne rad zsmécsa njegova de ti pa zsmetneisa. Csi scses
Jezusa lübiti i njemi szlüzsiiti mores trpeti. Nikaj je ne
Bogi bole dopadljivo, nikaj na tom szveti za — tebe bole
zvelicsanszko, nego radovolno trplenje za Krisztusa«. Te
recsi szo sze szpunjavale nad szveci i szo sze po njih
tüdi vedno ravnali. Najsli szo do szvoje szmrti vsze pov-
szod doszta krizsov; i noszili szo je radovolno i potrpezs-
livo za Jezusom i prijeli vecsno zsvivlenje. Csi ravno niste-
rni imenitnoga sztana, venda njim niedna drüga pot ne
bila vnebesza pokazana, kak pot krizsa; ar le ta, i niedna
drüga ne pela vnebesza. Tüdi Jezus Szin Bozsi, je po toj
poti hodo. Le na njega pogledni! Zse kak dete ga vidis
na podobaj, krizs vrokaj drzsati ali na krizsi szpi, i ge
koli ga kak zvelicsitela i Odküpitela predstavlajo, povszod
je krizs poleg njega; On i krizs szta nerazlocsliva. Ali te

more kaj drügo vcsiti kak njegove recsi: »Sto scse moj vucsenik biti, naj zataji szamoga szebé, dene szvoj krizs na szvoje rame i hodi za menoj?« I szv. Paveo govori: »Steri scsejo pobožno zsveti v Krisztusi Jezusi, preganjanje bodo trpeli«. I zakaj to?

Krisztus je szam povedao vucsenikoma na poti v Emausz: »Ne li je mogeo Krisztus to trpeti, i tak iti vu szvojo csaszt?« Csi scsés teda v njegovo i v njegovoga Oco csaszt priti, potrebno ti je prvle trpeti — krizs ti je vodnik k csaszt. Zato nasz opomina prvak apostolov: »Krisztus je za nasz trpo, vam zgled zapüsztivsi da hodite po njegovi sztopinjaj.« K tomi krizsi nasz szpodbada szveti Paveo, gda pravi: »Dano vam je za volo Krisztusa, da ne szamo vnjega verjete, liki da tüdi za njega trpite« (Filipj. 1, 29). Sz temi recsmih szv. Paveo vero i trpljenje, tak rekocs za ednake dare Bozse ceni; teda kak brez vere, tak brez krizsa nemremo Bogi dopadnoti. Krizsi szo znamenje, da szmo zvoleni i prijatelje Bozsi, da szmo med racsunom zvelicsanih. Krizsi szo gobe, sterimi dug szvojih grehov brisemo. Krizs je teda zasztava vecsnoga zsvljenja, po recsah szv. Gregora Nazijanskoga »kralieszka pot vnebesza«. Zato sze ne csüdivajmo, csi je Goszpod vsze szvoje volene, ki szo okoli njegovoga sztoza zbrani vnebeszah, po poti krizsa ta pripelao, i ne sze nam csüdüvati, da je Marija kralica vszeh szvecov, ar je ona tüdi naj vekso zsmecsavo i britkoszt njegovoga krizsa okuszila. Noszi teda krizs, steroga Bog tüdi tebi, tvojemi sztani, tvojoj moci i sztaroszt primernoga naklada, z lübeznosztjov i potrpezslivosztjov za Jezusom i njegovomi szveci. Nigdar sze njemi ne szküsaj ognoti, csi sze szedanjega odkrizsas, nalozsis szizna biti scse veksega. Ne bod Simoni z Cirene ednaki, da bi te k krizsi szilili; ne bodi nepotrpezsliv, csemeren, szrditi; ne morgüj proti Bozsoj voli. Glej na vladare toga szveta — niscse ne brez krizsa! Glej szv. Oco v Rimi, ki szo naj veksi Goszpod na tom

szveti; ali ravno zato njim je On, steroga namesztnik szo na zemli, tüdi najbritkeisi pehar trplenja, naj veksi krizs nalozso. Zato vsze mrmranje nikaj nepomága, liki ti szamo zaszlüzsenje v nebészah jemlé; csi ne rad trpis tü bos trpo scse poszmrti. Edino zdravilo v krizsih je eto: Noszi ga zlübezni do Jezusa potrpezslivo i vdano v Bozso volo v dühi pokore; potom de ti krizs pot vnebésza, pelao de te tá, ge ga odlozsis za zmiroma i ge de nase veszelje popolno!

Discipulus.

Szv. Metod sze povrné k szlovencon.

 szv. Metod sze je 896. leta v jeszén kak szlovenszki pa morávszki püspek povrno nezáj v drzsávo nasij ocsákov. Njegova velka püspekija je nej bila vecs odviszna od nemskij püspekov, liki szamo od Rima. Pa scse drügo velko oblászt je dobo od szvétoga ocsé szv. Metod. Sz szeov je nájmre prineszo pápovo pizmo z dovoljenjon, ka szlobodno oprávla szlüzsbo bozso v szlovenszkom jeziki. Tak szo bili szlovenци od szvétoga ocsé na vizzoko pozdignjeni pa posztávleni v vrszto nájbole omikanij národov.

Drzsáva nasij ocsákov pa morávszka drzsáva szta bilej v tiszton császi escse miszijoszkivi dezséli pod varsztvon nemskij püspekov. Ždaj je to gorhenjalo. Frankovszki kráo sze je zácsao bojati za szvojo szvecko oblászt. Od vecs sztráni szo sze zdignoli naszprotniki proti szv. Metodi. Nemski püspecje, Adalvin szolnográcski, Hermanrik paszanszki pa Ano brizinszki püspek, szo pozvali szv. Metoda pred szodnijo.

Metod — mantrnik.

Kak bi Metodi v ton császi na velko pomocs bio njegov brat Ciril, ki je zse v grobi lezsao! Szv. Metod

je odločno bráno szvoje pravice pred nemskov cerkvenov szodnijov, zezávao sze je, ka má szamo rimszki pápa pravico njega szoditi. Pa to vsze je nijaj nej pomagalo. Obszodili szo ga (leta 870) szkoro tri leta szo ga meli zaprtoga v vozi. Da szo v tiszton császi lüdjé bili jako necsamurni, szi lejko miszlimo, ka szo z obszojenin »ti-hincon« Metodon cilo grdo ravnali. Metod je posztao mucsenik. Trpo je nej szamo telovne, liki tüdi düsevne mántre.

V szvojoj pokornosztu do katolicsánszke cérkvi sze je vüpaó, ka ga na szvétoga ocsé zapoved naszkori püsztijo vö z voze. Vecskrát sze je tüdi potozso v Rim. Pa vsze zamán. Kak tesko szkusnjo je mogla presztáti njegova pokornoszt do rimszkoga pápo! Minolo je zse drügo leto, pa je scse resitve izda nej bilo; vsze Metodove tozshe, stere je on v Rim poszlaó, szo prisle nemskin püspekon v roke, ki szo je pa zasztavili. Komaj na trétje leto sze je poszrecsilo ednomi Metodovomi vucseniki vujti z nemskij rok pa priti v Rim, ge je pápi Ivani VIII. (872—882.) razlozso, ka more Metod trpeti. Szvéti ocsa je fcsaszik poszlaó na Nemsko jakinszkoga püspeka, Pavla, kak szvo-jega poszebnogá poszlanca, naj resij Metoda, naj osztro pokára nemske püspeke. V prvoy polovici 873. leta je bio Metod odszlobodjeni z voze. Z osztrij pizsem, stere je rimszki pápa pizszo nemskin püspekon, sze vidi, kelko je mogeo trpeti szv. Metod, pa kak szo v Rimi postüvali nasega apostola.

Szv. Metod na Morávszkon.

Szvétoga ocsé poszlanec je szprevedo szv. Metoda 873. leta na Morávszko, szamo ka szo ga tan tüdi csakale tezsáve. Vojvoda Rasztisláv, sztári dobrotnik szlovenszkiva apostola, je bio med tem csaszon zse otrpáveni od szvoje oblászti. Szvetopolk, prisesztni vojvoda je Rasztisláva prekdáo frankovszkomi králi Ludviki, ki je dáó neszrecsnoga Rasztisláva oszlepiti pa v temnico zapreti. Nemo sze záto csüdivali, csi je Szvetopolk szv. Metodi nej bio tak pokoren pa vdáni, kak je bio prvesnji vojvoda Rasztisláv.

Morávszko lüsztvo sze je prihodi szv. Metoda jako

veszelilo, pa ga je z velkov radosztjov prijalo gor. Metod je vküpszprobrao prvesnje szvoje vucsenike pa tüdi nove, pa je zácsao szpunjávati pasztérszko delo kak püspek cele morávszke drzsave. Bio je szv. Metod tüdi püspek nasin ocsákon, panonszkin szlovencon, szamo ka je té oblászti nej mogoec vecc tak zvršávati, záto, ka je njegov prijáteo Kocel, vojvoda nasij ocsákov, zse mro.

Métodovo püspekovo sztanovánje bilo na Velehradi; glávnom mešzi morávszke drzsáve. Szadovi Metodovoga pasztérszka dela szo sze kázali na vsze sztráni. Krs-csánszko zsvilenje je szeséron lipo slo naprej, pogánszke zmote pa naváde szo pa preminjávale, broj gorécsij dü-hovnikov sze je hitro poveksávao. Metodovi vücsenicje szo hodili miszijone oprávat tüdi v szoszidne dezséle, na Csesko, Polszko, med Horváte pa escse med Rusze. V ton császi je Metod krszto cseskoga vojvodo Bozivojo. Zvün toga je pa cvela krscsánszka szlovenszka izobrázba pa knizsevnoszt. Morávszka drzsáva je bila zmozna, kak nigdár prlé nej.

(Male.)

Marija.

»Poleg krizsa je sztála mati Jezusova.« Jan. 19, 25.

Ednok je sv. Odilo, presztojniak Klunski potüvao szkoz edne goscse, vu steroj szo sze tolvaji i razbojniki drzsali, zato njemi eden zmed njih pride proti, miszlecs, da kakso tezska mosnjo pri njem dobi. Szvéti Odilo mirno napréj sztope, ár szirmastvo je bilo njegov szpremlévalec i csiszta veszt njegova pajdasica, za to pozdravo toga csloveka tak prijazno, da bi sze zse vecs let poznala. Razbojniki sze je to csüdno vidlo ; zakaj sz vszakim sterim je gda vküper priseo, sze ga je zoszagao. On premislávle nikelko csasza njegovo prijazno lice, szpádne pred njega na kolena i ga proszi, naj bi sze ga uszmilo. Odilo ga prijazno pita : »Ka. pa scsés« ? I razbojnik njemi odgovori : »Nikaj ne drügo kak to naj szteboj idem ; zakaj csi mi to nedovolis, szem zgüblen.«

Odilo ga vzame szeboj v Klun i razbojnik sze isztinszko szpreobrné i Bog sze ga je uszmilo. Ar za nikelko szpokorni i jakosztni let, gda na szmrtnoj poszteli lezsi, pozové kszebi sv. Odila i njemi právi : »Moj ocsa ! nicojsnjo nocs szem vido edno mogocsno goszpo vnebesz-

koj szvetlobi pri mojoj poszteli i jaz nevem sto je bila, celo nevem, ali szem bio te z бүдjen, ali sze mi je pa szamo szenjalo ; sztrmu szem nad njenov kraszotov i lepotov, da njim ne morem povedati.

Pitala me je ; jeli me poznas ? i szan pravo ka ne, mi odgovori : »Jaz szem mati szmilena« ! I na to zazovem : O moja mati i goszpá, ka pa venda scsés, da naj scse vcsinim ? I ona mi odgovori : Za tri dni bos pri mojem szini, i mi celo pové vőro, gda merjem. Dén i vőra sze priblizsa i szpokoren razbojnik isztina merje. Szv. Odilo je obcsüdüvao lepo ime z sterim sze je preszvéta devica imenüvala i je sztomir nad tem, da je ona tak zgüblenomi grehsniki vtak krátkom csaszi, tak, veliko miloszt szproszila. Imenüvao jo je od tisztoga csasza napréj naj raj mater szmileno.

Ja Marija je mati miloszt i szmilena ! miloszt i szmilenje tálati je njeno naj vékse veszélje. Zato pita vszakoga zmed nász, kak nigda tisztoga razbojnika v Klunskom szamosztani : Ali me poznas ? poznasli szvojo mater. O da bi bár vszi szvojo lübeznivo mater szpoznali i sztisztim szpokornikom jo szpitávali : »Ka pa lübleni krscsenik ! ka ti je vicsiniti i ona ti odgovori ; za tri dni, za tri leta, za trikrát deszet let merjes i sztopis pred mojega szina.

Ne pozábi zato odket szi i kama te pela pot po steroj hodis. Csi prides iz dezsele pregrehe, o potom ti nadevecs mati miloszt i szmiljenja, csi sze pa szpokoris, ti bo pa gvisno ; z Kalvarije z Golgote vodi ona szkeszane grehsnike k szvojemi Szini. Ona sztoji pod krizsom kak krona vszeh, ki szo okoli krizsa sztáli, i szto nevüpa k njenomi Szini Jezusi sze priblizsati, te naj sze blizsa Mariji, materi miloszt i szmiljenja, stera je pod krizs sztopila, da bi njemi obilno szinov pridobila.

Premiszlimo teda zsalosztno mater Marijo pod krizsom.

Mocsno je zsaluvao nigda sztári ocsa Jakob, gda njemi prineszejo krvávo szüknjo njegovoga lüblénoga szina Jozsefa; ár miszlo je da je divja zvér raztrgala lubcseka njegovoga szrcá. Tüdi David je zsalüvao gda je zvédo szmrt szvojega szina Absolona i venda je bio te szin vesz hüdoben, ki sze je zdigno i szpuntao proti szvojemi lasztivnomi ocsi. Veliki dühovnik Heli od velike zsalosztü szpádne sztoca i szü je potro sinjek i mro, gda je zvédo, da szta njegoviva szina Ofni i Finez na vojszki mrla, i vendar szta bila obá hüdobna. Hagara nemre glédati vpüscsávi szvojega szina Izmaela za zsejo mirajocsega, liki ide vkraj od njega sze britko jocse i zdihávrle: »Jaz nemren gledati dete mujrati.« (1. M. 21, 16.) Vszü te szo zsalüvati po szvojój deci; sto pa more zadoszta popiszati zsaloszt bozse materé Marije, stera jedinoga szina zgübi! i kaksega sziná? Kaksega scse niedna zemelszka mati porodila ne.

Naj vékso zsaloszt obcsüti Marija na Golgati, gda vidi szvojega szina krizsati, i na krizsi pozdignjenoga sztrasno trpeti.

Gda je kráo Antijoh szedem Makabejszkih bratov z materjov vred vszmrt obszodo, jih opomina szrcsna mati k sztanovitoszti i gleda ednoga za drüгим mantrati. »I ár je k vszem glédála — veli szv. Augustin, je zevszemi trpela; gledala je vsze, lübila je vsze, i ka szo te na szvojem teli trpeli, je ona na szvojój düsi trpela, i mati szedem manternikov je ona száma szedméra manternica posztala.« Sztov mocsne düse máterjov szo primerjali szv cerkveni ocsevje Marijo, gda szo oni njeno trplenje pod krizsom premislávali. »O moja goszpá; zové szv. Bonaventura, ge szü zdaj? sztojis polek krizsa. O jaz te vidim na krizsi, ge z szvojim szinom trpis; ár mecs britkoszti je preszmekno tvojo lasztivno düso. Tüdi ti szü sztrnjom kronana, tüdi ti szü na krizs pribita, tüdi ti szü zucsom i z jecijom napajana i zanicsevanjem naszítana.«

Sztopimo zato vdühi tá na Golgato, i premislávlimo zsaloszt Marijino pod krizsom, tam jo nájdemo, ki je tüdi nam scse lübezniva i szmilena mati. »Marija ne szamo Krisztusa — pise szv. Augustin — ne szamo poglavára cerkvi porodila, liki je na dühovno vizso, njegovim kotrigam, vernim mati posztala. Ona je mati bozsa, pa je tüdi nasa mati, ár kak mater jo je Krisztus szam nam zrocso szkrizsa vucseniki lübezni, gda je pravo: »Szin ovo tvoja mati.« Veszeli sze krscsenik! Marija vsza mila i lübezniva je nasa mati. Zato zavüpaj, Marija je nasa pomocsnica nase jedino vüpanje.

Eden francoszki povelnik je bio z vecs bárkami ná morji. Sztrasen vihér nasztáne, i vszi szo miszlili ka szo zgübleni, zakaj veter jih je zagnao na prevalo, da sze vsze bárke razdrobijo.

Brodárje sze pa odeszlobodijo na ednoj ládjici, na stero posztávijo vojásko zasztavo za jadro, i szrecsno pridejo vszi na francoszko. Pitani, kak szo szé vtoj velikoj nevarnoszti resili szo pokázali na zasztavo ládje na steroj je zsalosztna mati Marija pod krizsom namálana bila; pod podobov pa je bilo napiszano: »Vszili i nevolaj jedino vüpanje.«

Csi teda szrditi valovi neszrecse, szirmastva i nevole, szküsnyav ali náj zse bo kaj sté, ládjo nasega zsvljenja szem i tá mecsejo na nepokojnom morji szedanjega szvetá i nasz pogübiti scséjo, o zgledávlimo sze na Marijo zovimo njo na pomocs. V njénoj obrámbi sze nam nikaj hüdoga zgoditi nemre. »Ona je oko, pise szv. Epifan, ki vidi nase trplenje, je szrcé ki má szmilenje znami, je roka ki nam pomága.« Ona je dobrotivna devica, ki sze zmilim okom zgledávlé na nász, ona je zveszta devica, ki sze zlübeznivim szrcóm vedno nász szpomina, ona je mogocsna devica ki vedno za nász proszi. Ona je po recsah szv. Bonaventuro Goszpá nebesz zemle i pekla. Scse lepsi szvet, scse lepsa nebésza bi Bog lehko sztvoro,

ali lepše i vèkše matere božse pa ne mogeo sztvoriti. Za to sze radüj, Marija je tvoja mati i ona je szmilena, dobrotiva i mogocsna devica.

Da pa bo Marija tvoja lüblena mati i dobrotliva pomocnica, ti je pred vszem potrebno, da lübis njenoga Szina Jezusa Krisztusa. Kak vucsenik lübezni szv. Janos pise (1. 2. 23.) »Sto sziná taji ocso nema, sto szina szpozna tüdi ocso má,« vednako sze lahko právi: Sto sziná taji tüdi matere nema; sto pa szina szpozna tüdi mater má, ár szin i mati szta vtak voszkoj zvézi, da sze eden brezi drügoga celo miszliti nemre. Zato lübi Jezusa Krisztusa szina Marije i Marija ti bo potom gvisno lübez-niva mati.

Disc.

Dvá kepa.

Poglednimo v dveji hizsi, ka sze v njima godi, gda ocsa odked domo ide.

Prva hizsa: »Ocsa idejo, ocsa!« zakrcsijo deca, gda szkoz okna ovárajo, ka ocsa domo ide. Vsze gráta tiho, mláda detecsa grla sze potisijo, kak da bi odrezao. Igracse szprávijo ksztráni, pa vsza veszela lodinga more gorenjati, more naednok pri méri biti. V velkom sztráhi gléda bleða zsenamati proti dveran, to náj-mése dete dobi eden zálozs cukra, naj li szamo tiho bo. Ocsa pride. Njegov obráz je cseméren, njegovo oko nescamurno, njegov hod opotekajocsi. Deca sze vsza preplásena szkrivlejo tá v kot. Ná szto pride vecsérja. Tiho jo poejo, tak tiho, kak csi bi govorenje osztro bilo prepovedano. Méрно sze szprávijo deca v poszteo pa sze csüdivajó, kak sze scse reksi mühé drznejo letati po hizsi, gda je — priseo ocsa.

Drüga hizsa: »Ocsa idejo, ocsa!« zakricsijo deca z

veszéljon, gda ovárajó szkoz okna, ka ocsa domo ide. Vszoj deci sze ocsi od radoszti szvetijo, vszi szo veszéli, záto ka je priseo ocsa. Z erdésimi licami ga csákajo pri oknaj, gda pride do hizse, bezsijo g dveran, ga lipo pozdrávlajo. Ocsa sze pomüdi pri szvojoj drágoj decsici, eden njemi kázse lodingo, drügi ga szpitávle, ge je odo, trétji njemi pripovedávle, ka sze kaj zgodilo domá. Nazágnje pride naprej escse ta nájmésa Ánika pa njemi sz szmehom primle pa gládi musztácse. Materin obráz je veszéli, brezi szkrbi. Vküp molijo vecsérno molitev. Po molitvi sz scse pa z veszéljon pripovedávlejo kaj, dokecs nejdejo szpát. Deca sze csütijo szrecsna, májo ocsó rada, záto ga sz tem véksim veszéljon csákajo domo, csi je kama odiseo.

Krscsánszki ocsovje! Steri kep je lepsi? Kaksi ocsovje scséte biti vi, ka bi sze vasz vasa drzsina bojála, eli pa ka bi z veszéljon csákala na vas prihod? — Zeberte szí szami!

Lepo orozsje.

Jozsek je bio diják v blizsánjem meszti. Bio je veszéle naráve, zsiv, pa csiszti neduzsen kak lelija v cvetocsem ogradi. Bio je scse mládi, pa je jako rad csaszti Marijo. — Zdrav pa veszéli szí je légeo eden vecsér k pocsinki, pa ga szamo zgrábijo velke bolecsine. Komaj je priseo telko k moci, ka je pozvao tivárisa pa ga proszo, naj njemi ide po szpovednika. Za edno dobro vöro pride dühovnik k szmrtnoj poszteli vrloga mladénca. Pobožno vzeme gor mládi diják szvéte szakramente. Szrcé njemi je zácsalo bíti csi duzse bole pocászi; dühovnik zacsné moliti za mujrajocsega. Betezsnik pa ednok szamo zacsné poglejüvati ökoli szébe.

— Ka pa iscses, Jozsek? — ga pita szpovednik.

— Rozsnivenec; brezi rozsnoga venca nemrem mreti.

— Láto jé, ne!

— O kak kak szam veszéli! Zaj sze vecs nikaj ne bojim, zaj rad merjém, rozsnivenec je moje orozsjé.

To szo bilé zágnyje recsi zvesztoga Marijinoga szlüzsbenika. Za nekolko minot je zdejno Jozsek szvojo csi-szto düso. Njegove roké pa — kak povejnjene rozse — je ovijao rozsnivenec.

Predga ó temnici.

Malogda sze csüje kracsisa predga, kak je eta. pa je záto zevszema isztinszka. Sztári, csasztitlivi dühovnik, düsni pasztér voznikov, je ednok v temnici robom eto predgo drzsao: »Moji drági krscseniki! Gda szte scse vöni med szvejtom zsiveli, szte zaisztino nej szamo ednok, liki vecskrát csüli, kak szo drügi ponikoj meli szvéto vero pa njéne zapovedi, znábiti szte scse szami to pomágali delati. To je pa práva isztina: Csi bi vi tak delali pa zsiveli, kak vasz vcsi szv. vera, te vasz niednoga nebi bilo tü! Amen« . . . Pa naj sto právi, ka je to nej tak!

Cveki v hizsnih dveraj.

Pobozen cvékar (kovács) je meo lagojega szina, Delao njemi je edno britkoszt za drügov. Gda je ocsa zvédo, da je szin de napravo kaj hüdogá, zabio je cvek v hizsne dveri. Tak je priseo cvek polek cveka i dveri szo bile sz cveki zse obszójane. Gda je pa szin v tujini od toga zvédo, je ocsi pizsao potrto pizszo i obecsa pobolsanje. Ocsa precsté pizszo, zmekne prvi cvek iz dvér. I gda je pálik kaj dobroga csüo od szina, vszigdár je zmekno po eden cvek iz hizsnih dvér.

Szin steri je med tem zse dorászeo v zréloga mozsa, sze je povrno domo. Zdaj je bio ocsi dober i bogaven szin, na vszo mocs je ocsi dvoro i njemi lajsao tezsáve sztároszti. I pri vszakom dobrom deli szinovom je ocsa zmekno po eden cvek iz leszá. Gda je bio tüdi zádñji cvek zmeknjeni, pela ocsa veszéli szvojega sziná k dveram i njemi pravi, da szo zdaj vszi cveki minoli. Na to pa pravi szin pun zsaloszti i potrtoszti: »Ja ocsa cvekovec ne vecs, ali lüknje szo pa scse osztale.«

Tak, drági moj cstevec, je pri vszakom csloveki. Grehi stere szí gda vcsino sze ti opdüsztijo pri dobroj szpovedi, ali naszledki greha, szlaboszt vole, hüdo nagneñje, pa tüdi vremenitne kastige ti pa scse osztanejo. Zato sze ogibli greha!

S. J.

Ali szte za szvojo deco zse kaj molili?

Eden uradnik je pripelao szvojega nepokornoga szina dühovniki, od steroga je bilo znáno, ka zna gojiti mladino. Szlikao njemi je nebogavnoszt szvojega deteta z naj bole csarnimi fárbami, ka gvisno vcsini ocsa le te gda je zse zagnja szila.

„Goszpod uradnik,“ právi dühovnik, „ka szte pa vsze szvojim szinom zacsinjali.“

„Vsze szem poszkuszo, pa ne lepa, ne osztra recs ne pomaga nikaj?“

„Recs je li je to vsze, ka szte vcsinoli?“

„Tüdi palco szem núcao.“ Drügoga nikaj?

Uradnik je bio v zadregi, niksa skér njemi vecs ne bila znána, stera bi mogla njegovoga szina pripelati na pravo pot. „Goszpod uradnik,“ pravi dühovnik, „doszta szte vcsinoli za szvojega szina, ali na naj bolso skér szte pozabili. Ali szte za szvojega szina tüdi kaj molili?“

Uradnik poglédne v tla i odgovori; „Toga pa ne.“

„Ali szte za szvojo deco zse kaj molili?“

To pitanje obszega veliki tao vzgoje. Molitev ocso i matere doszta pomága pri zgoji. Scsés le viditi, stera molitev je naj bolsa? Povem ti, da je to Goszpodova molitev oli ocsanas.

Ti, ki szí szam ocsa, pravis v toj molitvi Bogí rávno tak ocsa, kak tebe zovejo tvoja deca.

O nebeszki Ocsa! daj, da moja deca, ki szo tüdi tvoja deca, poszvetijo tvoje ime, tebé vedno bole szpoznávajo i lübijó povelicsüjejo i szlavijo.

Daj, da bodo moja deca zveszti szinovje i hcséré szv. Katolicsánszke Cérkvi, tvojega kralesztva na zemli; da bodo zsvieli vedno vu kralesztvi miloszti i da pridejo ednok v kralesztvo tvoje szlave!

Daj, da bodo, vedno tak szpunjávali tvojo volo, da

sze bodo drzsali tvojih zapovedi, kak to csinijo tvoji angelje i szveci v nebeszah!

Blagoszlovi, o Bog, mojo pridnoszt i moje delo, moje szkrbi i moj trūd, da bi njim moja roka pripravlala vszakenésnji kruh, ki szi ga pripravo vszem szvojim sztvarren. Ali ne daj njim szamo telovnoga krūha, daj, da bodo lacsni tūdi dūhovnoga krūha tvoje recsih, i pozsivi jih znebeszkim krūhom szvojega tela!

Bodi szmileni, miloszti pun Ocsa! Csi bodo tak neszrecsni, da te z bantūjejo, odpūszt i njim njūve dugé! Jaz szen je vsio szmilénje do szovrázsnikov, odpūszt i njim zato, kak tūdi oni odpūsesajo szvojim duzsnikom!

O Ocsa, ovo, keliko nevarnoszt i zapelavanja csáka posebno dnesz moje decé, o ne vpelaj je vu szkūsávanje, nigdár ne dopūszt i da bi je premágao hūdi dūh — telo i szvet; csuvaj je szlabe pajdasije, szlabi knjig szlaboga zgléda. Resi mojo drágo deco vszega hūdoga, odvрни od njíh beteg, neszrecso, zsaloszt i tugo. posebno csuvaj i odszlobodi mené i deco greha i vecsne szmrta, da bomo ednok vszi gori pri tebi v nebeszah!

Tak sze dá ocsanáš kaj primerno obrnoti ua vzgojo decé! Naj bi ga sztarisje i vzgojiteli v tom szmiszli molili!

Disc.

Drobis.

Kama pela pijanoszt! Poleg Dráve v ednoj vesznici je zsivo kmet, ki je meo preci lepo imánje. Té kmet je sz szojev zsenov i decov v lepom méri zsivo A pred pár letmi je zacsko v krcsmo zahájati i sze je vdáo pijanoszti. Od toga csasza je prejšeo mér, steri je prvlé kralüvao v njegovoj hizsi. Vecskrát je priseo pijan domo keszno vno-csi, gda szo zse szpalá njegova deca i njih mati. — V szvojoj grdoj pijanoszti je je zdrámfao sz szpánja i szo szirote vecskrát mogle bezsati k drügoj hizsi. Rávno to je napravo zádno nedelo v preminocsem meszeci. Priseo je domo tak pijan da je szám nej znao, ka dela. Gda je domácse razegno od hizse, je hizso vüzsgao. Potom je pa vzéo püksó pa sze je sztrelo. — Jeli je to nej zsalosztno, na taksi nácsin konc sati zsvlénje?

— **Opomba.** Lajnszko leto szmo vasz opomenoli na tom meszti, da bi sze pazili agentov. Nase opominanje je melo lepo uspej. Kajti preminocse zimo sze je klátilo troje zsidoszkih agentov, ki szo miszlili, da do pá tak

dobro zšétvo meli, kak prvesnja leta. A vkanili szo sze. Lüdjé szo njim nej vervali i njúvoga blága szo szy nej narocsili. To szo meli prav! A naj slo sze je vecs taksih, kí szo agenti tak zdávali po koronaj ali szekszaraj, da naj reksi to bo na on námen, na steroga agent pobira. To je pa nej bilo prav! Kajti agent je nej odgovoren nikomi za tiszte peneze, stere njemi sto dá brezi podpiszka. Takse peneze agent navádno szám szráni. Záto vašz opominamo, ne dávajte penéz agentom v roke. Csi bi pa sto rad na kaksí dober námen, kak na cérkev ali na miszijone kaj dáó, on naj neszé tiszte peneze csasztitomi g. plevánosi, ki zse poslejo tá peneze, kama do namenjeni. Agentje i zs njimi vréd zsidovje szy pa naj po postenesoj poti szprávlajo szvoj vszakdenésnji krüh. Naj delajo pa naj sze trü-dijo, kak sze trüdimo mi.

Amerikánszke drzsáve proti kajenje. Gibanje proti kajenje sze csem duzse bole siri v Ameriki. Szkoro vszaka drzsáva je zse szprijéla kakso posztávo, poleg stere sze zabranjúje mladini kajenjé; zlászti kajenjé cigaret je osztro prepovedano. Drzsáva Illinoisz je zdaj szprejéla takso posztávo, da vszaki trgovec, steri od 18 let mlájsemi decsáki odá cigareto, de kaznúvani na 50 dolárov. Obdrügim ednok telko. Csi ga pa tretics dobijo, da je mladini cigarete trzso, ga zapréjo na deszét dni vu vezo. — Ka pa prinasz? — Zsalosztno! Prinasz sze nancs roditelje ne brigajo za zdrávje szvoje decé. Dopüscsajo njim zse v mládoj mladoszti, gda bi sze telo nájlapse moglo razvijati, da szmodijo vonjécse cigarete i szy ne premiszlijo, kak sz tem zasztávlajo razvijanje teda.

Bog je pravicsen. V Aszódi na Vogrszkom je nej dávno nasztánola velka burjajca. Grmelo je i treszkaló. Eden lütarán, po iméni Hetike, je sztáo na prági szvoje hizse pa sze je pogovárjao sz szoszedom. Med szvojim govorom je zacsno preklinjati pa sze z Bogá norca delati. V szvojoj prevzétnoszti sze je kukec po prszaj, da naj

reksi vdári v njega grom csi má mocs. Komaj je szpregovoro té recsi, je gròm vdaro v njega i je mrtev szpadno na tla. — Tá isztinszka zgodbica naj bi szlúzsila v opomin vszem tisztim, ki kunéjo i preklinjajo; naj bi je opominala, kak sztrasno sz tem zsálijó Bogá!

— **Szpreobrnenje lútaránszkoga vucsenjája.** Profeszor dr. Albert Ruville, eden z med nájvéksih lútaránszkih vucsenjájokv zdánjega veka, je povrgeo krivo lútaránszko vero pa je sztopo v katolicsánszko Cérkev. Od szvojega szpreobrnenja je szpizsao knigo, v sterój knigi dokazsúje, da je lútaránszka vera kriva, má krive návuke, záto on — kak szám právi — sztopi zs njé i de kotriga tiszte Cérkvi, v sterój je práva isztina, ge sze Bog nájbole csaszti. Té vucseni profeszor je szám preiszkávaó celo zgodovino vszega krscsánsztva i je najseo pa szprevido, da je jedino práva vera: katolicsánszka. Szám právi eta: »Moj cio je bio, poiszkati isztino pa gda szam to isztino najseo v Jezusi, je bio moj cio Jezus. K njemi priti kak nájblizse, zs Njim sze popunoma zdrúzsiti v preszvétom Resnom Teli, to je moje prizadevanje«.

— **Zakaj zselejo szociáldemokrátje zsgánje mrtvecov?** V meszti Halberstadt na Nemskom je té dnéve mrla nekša zsenszka, stero szo odpelali v krematorij v Gotho, da bi jo tam zszésgali. Gda je prisla njéna rodbina, ka bi vidla zezsiganje pokojne, szo je nej púsztili v krematorij, nego szo jo proszili, naj malo pocsáka, ár je escse nej vsze krédi pripravleno. Rodbina je csákala pol vöre i potom stela iti v krematorij. A túdi zdaj szo je nej púsztili notri. To je pa zse rodbini prevecs bilo i je nej stela dúzse csakati, nego je sla v krematorij. — A ka szo vidli tam? mrtvec, steroga szo domá polozsili v 600 koron vredno drvo, je zdaj lezsao v ednom, sz púsztih blánj vkúpzabitom drevi, zvün toga je escse menkao drági prsztan sz pokojnoga roké. Z ednov recsjov: pokojne zsenszke telo szo oropali od vszeh drágih predmetov i szo jo tak steli zszésgati. To je rodbino tak razburilo, da je celo zádevo dála naznánje szodniji, stera de zdaj kaznúvala ropare mrtvecov. — Taksi szo lüdjé, ki zavrzsejo Bogá! Escse mrtvece scséjo oropati!

— **Szociáldemokrátje.** — Kak nam je zse znáno, scséjo szociáldemokrátje odsztrániti pa odpraviti vsze, ka je krscsánszkoga. Ne márajo za Bogá, nej za dúso, nej za nebésza, nej za cérkev, pa nancs zakápanje mrtvecov njim je nej po voli. Oni nescsejo privoscsiti cslovecsemi teli, da bi szí po trúdnom zsvljenji pocsí-

valo v toj hladnoj zemli, nego ne scsėjo zsezsgati. Na Nemskom szo zse posztavili vecs taksih pecsnic, tak zvánih krematorijov, v sterih zsgėjo mertvece. — Naj sze zsgėjo szociáldemokráte. csi je to veszeli. Mi njim nescsemo krátiti njúvoga veszélja. Escse prinasz bi trbelo zsezsgati vsze tiszte modriáse ki sze drznejó praviti, da nega Bogá.

Sz. I. — V. R. Vase nabiranje od Amerikáncov na nove oltáre v prisesztnom sznopicsi pride.

Vszem: Csasz je tū, vu sterom zse te nájsziromas-kesi tūdi kaj szlūzsi, zátó proszim pomali narocsnino, ovacsi sze nam stamparje szvádijo.

Milodári na novo Bogojanszko cérkev.

Z-Filovec.

	K.
Toplak Ána	7.—
Berdén Júri	5.—
Mericsnyák Ferenc	6.—
Traibarics Stevan oslajov	20.—
Horváth Jakob	4.—
Varga Anton	2.—
Nemec Jozsef	2.—
Kerman Jozsef	3.—
Kerman Stevan oslajov	10.—
Mericsnyák Matjas	10.—
Törk Ivan	4.—
Lovrencséc Ivan	30.—
Osláj Ferenc	5.—
Osláj Ivan	20.—
Berdén Anton	14.—
Glavács Anton	7.—
Barbarics Matjas	20.—
Csernela Stevan	10.—
Pétek János	4.—
Berdén Matjas	4.—
Ivanics Ferenc	10.—
Puhan Stevan	5.—
Puhan János	4.—
Puhan Martin	10.—
Felbar Jozsef	4.—
Cservék Miklos	6.—
Berdén Jozsef	10.—
Caszar Fer. dovica	4.—
Osláj Paveo	5.—
Nemec Jozsef stev.	4.—
Lovrencséc Jozsef	12.—
Horváth Stevan	48.—
Oslaj Jozsef	2.—
Berdén Martin	10.—
Berdén Ferenc	5.—
Traibarics Martin	10.—
Osláj Stevan	2.—

	K
Osláj Mihál Miklosin	8.—
Berdén Martin dolnji	5.—
Berdén Mihál	6.—
Lovrencséc Stevan	10.—
Malacsics Stevan	5.—
Csernela Jozsef szpodnji	4.—
Törnár Martin	4.—
Osláj Stevan	20.—
Traibarics Jozsef	10.—
Berdén Jozsef	5.—
Berdén Martin i Ivanics Magda	10.—
Ivanics Balazs	5.—
Vogrincec Treza	5.—
Vogrincec Bára	6.—
Lovrencséc Stevan	10.—
Nemec Jozsef szpodnji	10.—
Csernela Ferenc	6.—
Fraibarics Jüri	10.—
Ivanics Stevan	6.—
Osláj Ivan	2.—
Traibarics Ivan	5.—
Csernela Martin	3.—
Pétek Stevana zsená	4.—
Varga Martin	5.—
Berdén Jozsef	10.—
N. N.	8.—
Osláj Stevan	10.—
Vogrincec Ana	10.—
Kerman Ferenc	10.—
Rozsman Ferenc	10.—
Sban Mihál	5.—
Osláj Stevan	11.—
Zelenko Martin	8.—
Berden Martin	6.—
Traibarics Mihál	10.—
Camplin Stevan	8.—
Berdén Paveo	4.—
Zelenko Ferenc	4.—
Horváth József	4.—
Horváth Jozsef oslajov	2.—